

СУЧАСНИЙ СТАН ПОЛІТИЧНОЇ СВІДОМОСТІ МАБУТНІХ ПРАЦІВНИКІВ ОБС

рядовий міліції, курсант 3-го курсу психологічного факультету навчально-наукового інституту підготовки кадрів громадської безпеки та психологічної служби НА ВС

Маценька Надія Миколаївна

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри філософії та юридичної логіки НА ВС **Фрейман Г.О.**

Актуальність теми дослідження, обумовлена тим, що політична свідомість до цього часу у більшості випадків, як у вітчизняному, так і у зарубіжному суспільствознавстві, розглядалася з точки зору філософії, психології та соціології. І у значно меншій мірі політична свідомість визначалася як цілісне, суто політологічне поняття, без з'ясування сутності та місця якого серед інших понять в науці не можливе становлення сучасної політологічної науки. Політична свідомість є одним з ключових понять політології. Тому його поглиблене вивчення є умовою пізнання політичного життя суспільства. Так як політична свідомість пояснює витoki, характер та особливості певної політичної системи, поведінку суспільних груп, динаміку та спрямованість політичних процесів. Цікавим є і те як вона та її особливі архетипічні складові варіюються у філогенезі. Отже, актуальність дослідження, з теоретичної точки зору, не викликає сумнівів і обумовлює різнопланове, міжпредметне вивчення феномену «політичної свідомості», її становлення та еволюцію.

Українське суспільство на порозі ХХІ століття є вельми поляризованим. Так як досить довгий час існувало у складі поліетнічних імперій, а в умовах незалежного розвитку до цього додалася ще й низка «векторів розділення» української спільноти за різними ознаками: соціальними, політичними, ідеологічними тощо. Тож політична свідомість пересічного українця дуже строката і значно відрізняється за територіальними ознаками. За таких умов край необхідними є компетентний аналіз та постійний моніторинг як політичної свідомості суспільства загалом, так і окремих його верств та громадян. Це має вагомe прогностичне значення, оскільки політична свідомість містить в собі потенціал для реалізації всіх можливих варіантів розгортання соціальних подій. З іншого боку, дослідження політичної свідомості має не тільки, так би мовити, «пасивне попереджальне значення», але й «активне». Суть його полягає у свідомому формуванні політичними інститутами інформаційного простору держави, позитивних настанов громадян щодо державного будівництва, сучасної вітчизняної культури,

освіти тощо з метою спрямування політичного процесу до режиму розвитку, а не стагнації чи занепаду. Тобто актуальність дослідження також зумовлена потребами соціальної практики.

Стан наукового опрацювання проблеми. У вітчизняній політології та країн СНД існує низка підходів, поглядів на різні прояви та рівні політичної свідомості тих чи інших соціальних прошарків та груп населення суспільства. Разом з тим ця проблематика не є достатньо розробленою. Це пов'язано, на наш погляд, зі складністю самого предмета вивчення та відсутністю його цілісної концепції.

У зарубіжній політичній науці поняття «політична свідомість» набуло особливої популярності у середині ХХ століття. І зараз це поняття залишається зручним для аналізу завдяки своїй змістовності стало своєрідним ключовим поняттям, котре акумулює різні погляди і дані багатьох наукових дисциплін. Зрозуміло, що у кожному з підходів на перший план виходять її різні ознаки і характеристики.

У сучасній вітчизняній літературі, літературі країн СНД, зарубіжній літературі істотно сприяли дослідженню політичної свідомості В. Андрущенко, В. Бабкін, Е. Баталов, В. Бебік, Д. Белл, З. Бжезінський, Ф. Бурлацький, К. Гаджiev, Є. Головаха, Б. Грушин, Г. Ділігенський, В. Кремень, І. Кресіна, І. Курас, М. Михальченко, В. Мшвенієрадзе, Л. Нагорна, Л. Півнева, В. Ребало, О. Рудакевич, М. Сазонов, П. Сергієнко, А. Уледов, О. Фісун, С. Хантінгтон, О. Шестопад, Л. Шкляр та інші.

Мета дослідження полягає у з'ясуванні ролі чинників, які впливають на формування політичної свідомості українського суспільства взагалі та майбутніх працівників ОВС, зокрема : особливості функціонування самої політичної свідомості як теоретичного феномену, специфічні риси українського національного характеру та менталітету, соціально-політичні «накопичення» історичної пам'яті українського народу, соціальні ролі політичних суб'єктів.

Отже, політична свідомість складний процес результат і одночасно процес відображення й освоєння політичної реальності з урахуванням інтересів людей, іншими словами це їхня автентична оцінка уявлень, поглядів, емоцій, оцінок і установок, щодо політики. Звідси, політична свідомість напряму залежить від особистості, умов проживання, ряду складних психічних феноменів та філогенетичного аспекту (історична пам'ять, етнічний архетип, національний характер). Тож, поки що, теоретично ми можемо припустити, що можливо впливати на правовий нігілізм та корегувати політичну культуру та елементи політичної свідомості майбутніх працівників ОВС (знаючи їхні потреби, цінності,

направленість та ін). Звідси ми можемо виділити напрямки роботи, що спрямовані на підвищення рівня політичної свідомості, які дозволили б підвищити громадянську ефективність професійної діяльності майбутніх працівників ОВС. А саме:

- виховання патріотизму, активної громадянської позиції;
- підвищення регіональної, етнічної, полікультурної толерантності;
- формування життєвої стратегії(моделювання відповідних професійних ситуацій, проведення ділових ігор);
- безперервний розвиток самовиховання та самовдосконалення та консультації з психологічною службою осіб, які займаються вихованням перемінного особового складу (стиль спілкування, політична ерудованість тощо).

ФЕНОМЕН СВОБОДИ В КОНТЕКСТІ ОНТОЛОГІЧНОГО ДИСКУРСУ

студент 3-го курсу факультету правового забезпечення підприємницької діяльності та психології навчально-наукового інституту права та психології НАВС

Тимошенко Дмитро Олександрович

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри гуманітарних дисциплін навчально-наукового інституту права та психології НАВС **Дубчак Л.М.**

Свобода, як філософський феномен повинна розглядатись, перш за все, з онтологічної токи зору. Розкриваючи проблему буття свободи необхідно звернути увагу на її характерні ознаки, систему свободи та її елементи, співвідношення свободи з категоріями «необхідність» та «позитивне право».

Розкриваючи ознаки свободи, необхідно розуміти що:

1. Свобода є абсолютним феноменом – тотожною лише собі і не порівнюваною зі свавіллям та вседозволеністю. Елементами цієї ознаки виступають наступні міркування:

- свобода є безумовною та необмеженою, тобто такою, що не потребує причини, приводу, умови. Свобода сама для себе виступає у якості причини, самообумовленої *causa sui*. Свобода може лише тотожно обмежуватись у власних рамках;

- свобода має безвідносну та незалежну природу. Проблема реалізації свободи, безперечно, зачіпає широкий спектр явищ та процесів. Але свобода в собі та для себе існує виокремлено та суверенно, в певній мірі – герметично;

- у своїй сутності свобода є єдиною, тобто, не може бути подільною або частковою. Будь які концепції позитивної свободи,